

עין משפט
נר מצוה

פסח א ב מיי פֿיד מהל' מסיבה הלכה ו ועי' הסהגות ונבגדיר משנה סגמ עשין פס טושע' ח"ת ס"ר סעיף ט:

פסח ג ד ה מיי פֿיה מהל' גירושין הלכה ח סגמ עשין ז טושע' אה"ע ס"י קלט סעיף י:

צ ו מיי פֿיד מהלכות פסח טושע' ח"ת סימן ד סעיף ג:

צא ז מיי שם הלכה ז ועי' במ"מ ובכסף משנה טושע' שם פ"ה:

צב ח מיי שם הלכה יג טושע' שם סעיף ח:

רבינו גרשום

מאי לאו ברשות הרבים ממש. קנה אדם מדר לו במתרו של לוקח. הא בסמטא אפי' בלא כליו קנה מוכר הוא שמע מינה כליו של לוקח צרשות מוכר קנה לוקח ומשני עלה ר' יוחנן מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה^א: **בבבין** שהיה בעלה מוכר קלתות. וא"ת נתי דנותן לה רשות ומשאלה מ"מ הא צעי חזקה כדאמרין בהשולא^ב (ב"מ דף ט: ושם) כשם שהקרקע נקנה בכסף בשטר ובחזקה כו' כך שפירות קרקע כו' ומירץ ריב"ז דלע"ג דלין המקום קנוי לה^ג וכיון דיש לה רשות להציל קלתה שם קני לה קלתה דכליו של אדם קונה לו ככל מקום שיש לו רשות להניח כמו גבי סימטא אע"פ שאין סימטא קנוי לו מ"מ הכלי עצמו קונה לו: **לא בבביו** דמוכר. משמע מהכא דמשיכה מועלת ללוקח ככליו של מוכר דקתני דקנה כשמוציאה מרשותו^ד: **בבבין** דמוכר אמאי קנה לוקח. דכי היכי דכליו של לוקח לא מבטל אגב רשות מוכר הי"ג אית אגב רשות לוקח והוי מני' לדחויי

בבבין של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח או לא. אע"ג דצרשות הרבים אמרינן לעיל דלכ"ע לא קנה התם ה"ט משום דלא ניחא להו לבני רה"ר שיניח כליו שם דמאן פייס^ה ודמאן שציק אצל צרשות מוכר מיציעא דלע"ג דל"ר יוחנן דכל מקום שיש לו רשות להניחו קנה דלמא לא אתא למעט אלא רה"ר אצל מוכר שמת משאל לו מקום ללוקח שיקנה מה שהוא מוכר לו וא"ת ואמאי לא פשיט מהא דאמר ר' יוחנן לעיל (דף פד:) מדד והניח ע"ג סימטא קנה ואסיק לעיל במודד לתוך קופתו ודוקא בסימטא אצל צרשות מוכר לא ויש לומר דרבי יוחנן דנקט סימטא היינו משום דצרשות מוכר מיציעי ליה וכן משמע בגיטין בצוורק (דף עט. ושם ד"ה כגון) דקאמר אהא דמתן זרקו לה לתוך חיקה או לתוך קלתה מגורשת ודייק אמאי מגורשת כליו של לוקח צרשות מוכר הוא שמע מינה כליו של לוקח צרשות מוכר קנה לוקח ומשני עלה ר' יוחנן מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה^א: **בבבין** שהיה בעלה מוכר קלתות. וא"ת נתי דנותן לה רשות ומשאלה מ"מ הא צעי חזקה כדאמרין בהשולא^ב (ב"מ דף ט: ושם) כשם שהקרקע נקנה בכסף בשטר ובחזקה כו' כך שפירות קרקע כו' ומירץ ריב"ז דלע"ג דלעין המקום קנוי לה^ג וכיון דיש לה רשות להציל קלתה שם קני לה קלתה דכליו של אדם קונה לו ככל מקום שיש לו רשות להניח כמו גבי סימטא אע"פ שאין סימטא קנוי לו מ"מ הכלי עצמו קונה לו: **לא בבביו** דמוכר. משמע מהכא דמשיכה מועלת ללוקח ככליו של מוכר דקתני דקנה כשמוציאה מרשותו^ד: **בבבין** דמוכר אמאי קנה לוקח. דכי היכי דכליו של לוקח לא מבטל אגב רשות מוכר הי"ג אית אגב רשות לוקח והוי מני' לדחויי

אע"ג דכליו של לוקח לא בטל אגב רשות מוכר כלי של מוכר בטל אגב רשות לוקח דניחא ליה למוכר שיתבטל כליו אגב הרשות שיתקיים המקח: **משך** חמרין ופועלין. צנו"ן ול"ג חמריו ופועליו צנו"י דאם כן הוה משמע דמיירי בחמריו ופועליו דלוקח ולא יתכן דאם כן בלא פירקן נמי וא"ת הא דבעי ר' אלעזר צפ"ק דצבא מניעא (דף ט: ד"ה משוך) האומר לחצירו משוך צהמה זו וקני כלים שעליה מהו מי מהניא משיכה דצהמה לאקנויי כלים שעליה או לא תפסות מהכא דלא מהניא דקתני שניהן יכולין לחזור בהן^א וי"ל דהכא כשמשך החמרים אצל החמורים לא משך אלא החמרים משכו את החמורים עמהן א"נ התם דוקא מיציעי ליה דאמר ליה שע"י משיכת צהמה יקנה הכלים אצל הכא דלא מיירי צהכי אלא דאמר ליה זיל וקני גרידא ומשום הכי לא קנה תצואה צמשיכת צהמה: **בין פסק עד שלא מדר בין מדר עד שלא פסק**. ואפי' מדד ופסק נמי שניהן יכולין לחזור כיון דעדיין לא פירקן אלא נקט הכי משום דבעי לפלוגי בספיא צין פסק עד שלא מדד למדד עד שלא פסק: ומדכליו

לוקח יש עדוםס על זוארס ולא הונחו לרשותו שהרי לא פירקן כדמוכח ספיא דקתני צה פירקן מכלל דרישא בלא פירקן אלא הכנסה צעלמא שמשכן והכניסן לתוך ביתו קתני והך משיכה לאו משיכה היא לקנות שהרי האדם הוא מושך ומשיכת אדם טעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות עד שימשוך הפירות עצמן: צין מדר. דהונחו לרשותו: **עד שלא פסק**. אם צאו לחזור קודם פיסוק חוזרין אע"פ שהונחה עתה בשעת מדידה צרשותו דלוקח ובכליו דלוקח דלא קניא רשותו קודם פיסוק ואפילו משיכה קודם פיסוק לא מהניא דמפרש לקמיה [פג.] דלא סמכא דעתיה לא דמוכר ולא דלוקח שהמוכר שמא יפסוק דמניה יקרים יותר או הלוקח ישלם בזול יותר וממני' דקתני משך ולא מדד קנה כשפסק קודם משיכה:

פה:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

מאי לאו רשות הרבים ממש. ואפ"ה קתני דאם היתה מדה של אחד מהן ראשון ראשון קנה אלמא כליו של לוקח צרה"ר קונה וקשיא למ"ד חוץ מרה"ר ולר' אבהו א"ר יוחנן: אלא דסרוייהו. חזר השותפין: כליו של לוקח צרשות מוכר. כגון פסק ונתן לתוך מדה

של לוקח או מדד צמדה שלו ושפכן לכליו של לוקח והצית של מוכר הוא:

קנה לוקח. כאילו נתן לתוך רשותו של לוקח: או לא **קנה**. דרשות עיקר והכלי בטל לגבי הרשות: **פניטוס**. משנה היא צגיטין צפרק הוורק (דף עו:): **לפוך חיקה**. כלומר על צגדיה

שהיא מלוצשת: **קלסא**. סל שהנשים נותנות למוכו ממטין ולינוריות: **רבי זו מגורשם**. דקונה לה קלתה צרשות המגרש: **דמחו [לה] מאה עונלי צעונלא**. כלומר שדו צה נרגא מאה הכאות^א במשקל ששמו עוכלא ששיצרו הטעם הוה דצפרק הוורק פרכינן ש"מ כליו של לוקח צרשות מוכר קנה לוקח ומתנלי' כל הני אמוראי התם דלא מילף מיניה: **תלויה צה**. ואינה נגזרת צקרקע ולכך קונה לה קלתה דדמי להגצהה שקונה ככל מקום. תלויה צה היינו קשורה ותלויה: **קשורה אף על פי שאינה תלויה**. אלא נגזרת צקרקע וקשורה צה. ולא גרסי' תלויה אע"פ שאינה קשורה: צין ירנסיס. ואף על פי שמונחת צקרקע אין מקפיד על מקום מושב אשתו ועד עכשיו היה אותו מקום קנוי לה: **מוכר קלתוס**. לכך אינו מקפיד על מקומם שיש לו צית לכן. כך פירשה צצינו מ"כ צמס' גיטין [שס]: **לא על מקום חיקה**. כשנגררין צגדיה על הקרקע: אלא פשוט לה מהא. דלא קנה: **מאי לאו צכליו דלוקח**. שמדדו צו צצית מוכר ואפ"ה לא קנה לו כליו: ומשני לא צכליו **דמוכר**. ומש"ה לא קנה לוקח עד שיצביהה דאכתי לא נפק מרשותיה דמוכר כלל: ומקשינן

מדרישא צכליו דמוכר כו'. ולפי סדר התוספתא איכא לאקשויי הכי ומדסיפא צכליו דמוכר רישא נמי צכליו דמוכר: **ואי צכליו דמוכר אמאי קנה לוקח**. לדידך דאולת צתר כלי ולא מבטלת ליה אלא הרשות שהוא צתוכו א"כ אמאי קנה לוקח צקצלת מוכר הא אכתי לא נפק מרשותו דמוכר כלל אלא ודאי צתר רשות אזלינן ולא צתר כלי והלכך צי מוכר הרי הוא של מוכר עד שיצביהה לוקח לא שגא צכליו דלוקח ולא שגא צכליו דמוכר וצי לוקח קנה לוקח ואפילו אי הוי צכליו דמוכר. ומשני ספיא אמתן כו': ומתמה **ומאי פסקא**. כי פסקת את הדבר כן דלעולם צי מוכר אין מודדין כי אם צכליו דמוכר וצי לוקח צכליו דלוקח צתמיה: ומשני **ספמא דמינלסא כו'**. והיינו שמים מדות מד' מדות של מוכרין דהכי קאמר צרשות מוכר לעולם לא יקנה לוקח כי אם צהגצהה משום דדרך למדוד שם צכליו דמוכר ולעולם צרשות לוקח קונה צקצלת מוכר שהרי נתונים צכליו דלוקח: מנאאתי מונה צהגהת צצינו זקני מ"כ כן משך חמריו ופועליו והכניסן לוקח לפוך ציוס והסצואה על גבן: צין פסק עד שלא מדד. אם צאו לחזור קודם מדידה יחזרו דצמאי נקנה לא משיכת תצואה יש ולא רשות

לוקח יש עדוםס על זוארס ולא הונחו לרשותו שהרי לא פירקן כדמוכח ספיא דקתני צה פירקן מכלל דרישא בלא פירקן אלא הכנסה צעלמא שמשכן והכניסן לתוך ביתו קתני והך משיכה לאו משיכה היא לקנות שהרי האדם הוא מושך ומשיכת אדם טעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות עד שימשוך הפירות עצמן: צין מדר. דהונחו לרשותו: **עד שלא פסק**. אם צאו לחזור קודם פיסוק חוזרין אע"פ שהונחה עתה בשעת מדידה צרשותו דלוקח ובכליו דלוקח דלא קניא רשותו קודם פיסוק ואפילו משיכה קודם פיסוק לא מהניא דמפרש לקמיה [פג.] דלא סמכא דעתיה לא דמוכר ולא דלוקח שהמוכר שמא יפסוק דמניה יקרים יותר או הלוקח ישלם בזול יותר וממני' דקתני משך ולא מדד קנה כשפסק קודם משיכה:

פירקן

מסורת הש"ס

א) גיטין עט. עט. צ"מ סו: ע"ז עא: קדושין כה:ג,
ב) גיטין עט.ג, א) כחפות גג:ג,
ד) גיטין עמ:ג (ה) שם,
ו) ע"ז עב.

הגהות הב"ח

א) רשב"ם ד"ה דמחו וכו' הכאות הכו צמקל:
ב) תוס' ד"ה כליו וכו' דמאן פייס ודמאן שציק:
ג) ד"ה כגון וכו' קנוי לה מ"מ כיוון דיש לה רשות:
ד) ד"ה ואי צכליו וכו' אגב הרשות כדרי שתיקיים:

מוסף רש"י

הרי זו מגורשת. ואפילו היא נתון ביתו (גיטין עו:), דמחו לה מאה עובלי בעובלסא. מכן חזרה מאה ממות צרעיהם צעלסא צבול כיון משקולת קטנה ששמה עולא (כחובות ג:), משך חמריו ופועליו. הני שיהי מציא חמריו טעונין פירות ופועליו נשאלים כצמף ומשכה חמריו ממנו והכניסן לתוך ביתו. דלאו משיכה היא, שאין משיכה קונה צצני חלס, ופירות כל זמן שזן ענייחו לא קנה (ע"ז עב:), בין פסק. דמעט אחרי כן (שם), עד שלא פסק. כלומר כל קניא אלא אם כן פסק, אלא מדד ופסק או פסק ומדד קניא ליה ביתו ולא צצני משיכה (שם) ובדפ"י והג"טא: עד שלא מדד כבומר כל זמן שלא מדד לא קנה פיסוק דהא ליכא משיכה וביתו נמי לא קניא דהא טודן נליהם בין מדד דתפתא קניא ליה חצירו:.

מוסף תוספות

א. וא"ת ותיפשוט איפסא מומתריצי כל הני אמוראי וכו', וי"ל דהכא לכוילהו מספקא להו אלא דדחתו למתני' דלא נפשוט מינה. תוס' גיטין ע.ג. א. דריציאנו מרשות, מרין משיכה הוא דקני. ר"ן. ג. אלמא דלא קני פירות במשיכת הבהמה. תוס' צ"מ ט:
ד. ואינו רוצה שיקנה אלא במשיכת פירות עצמן. שם.

^[א] רבינו ז"ל מפרש מהה לטון מדידה וכו"ה צנורן ערך עכל א' לטון רבינו טאן אות צמות ונע"ש צמוסף העירון וענך מ"ם לא הניא טעירין לשורם הוה דממה הוא לטון מדידה וכו"ה